

Artikkeli:

Torppa, R., Faulkner, A., Laasonen, M., Lipsanen, J., & Sammler, D. (2020). Links of prosodic stress perception and musical activities to language skills of children with cochlear implants and normal hearing. *Ear and Hearing*, 41(2), 395-410.

Ydintermit	
English	Suomi
cochlear implant (lyhenne CI)	sisäkorvaistute: sähköinen kuulolaite, jonka avulla erittäin vaikeasti kuulovammainen henkilö voi kuulla muiden puheen. Esimerkiksi syntymästään saakka erittäin vaikeasti kuulovammainen lapsi (jota kansakielellä voi nimittää myös kuuroksi) voi nykyään saada sisäkorvaistutteen jo alle vuoden ikäisenä. Laitteen saaminen vaatii leikkauksen, ja laite voidaan aktivoida käyttöön pian leikkauksen jälkeen. lästä, jolloin laite aktivoidaan, käytetään englanninkielistä termiä age at switch-on.
word stress	sanapaino: sanan tavun painottaminen sanomalla se korkeammin, voimakkaammin ja hiukan pitkäkestoisemmin kuin sanan muut tavut. Esimerkiksi suomen kielessä tyypillisesti sanojen ensimmäisiä tavuja painotetaan.
sentence stress	lausepaino: lauseen sanan painottaminen sanomalla se korkeammin, voimakkaammin ja hiukan pitkäkestoisemmin kuin lauseen muut sanat. Tyypillisesti kuulijan halutaan kiinnittävän huomiota tähän sanaan.
receptive vocabulary	ymmärtävä sanavarasto
expressive vocabulary	tuottava sanavarasto
WISC: Wechsler Intelligence Scale For Children	psykologien käytössä oleva kouluikäisten lasten yleisen älykkyyden arvioimiseen tarkoitettu menetelmä, joka koostuu 15 eri osatestistä
VIQ: Verbal Intelligence Quotient	kieellinen älykkyys, jota mitataan esim. WISC testin avulla.
PIQ: Performance Intelligence Quotient	ei-kieellisen älykkyyden yksi osa-alue, jota mitataan WISC testin avulla
word finding	sananlöytäminen, kyky tuottaa/nimetä tuttuja sanoja/käsitteitä
phonological error	lapsi sanoo väärän äänteen oikean äänteen sijasta esim. kukka-tukka
semantic error	lapsi sanoo väärän sanan oikean sanan sijasta esim. vene-laiva
PA: Phonological Awareness	kieellinen tietoisuus, jota voidaan mitata esim. keksimällä riimipareja (sanoja, jotka kuulostavat melkein samanlaisilta)
dependent variable	riippuva eli selitettävä muuttuja
independent variable	riippumaton eli selittävä muuttuja

	Riippuva ja riippumaton muuttuja liittyvät muuttujien välisten riippuvuussuhteiden mallittamiseen. Riippuvan muuttujan (y) arvot vaihtelevat riippumattoman muuttujan (x) arvojen mukaan. Riippuva muuttuja voi olla esim. poliittinen asenne mielipidetutkimuksessa, jota selitetään taustamuuttujien, kuten ikä, koulutus tai alue, avulla.
regression analysis	regressioanalyysi, yksi tilastollisista analyysimenetelmistä. Sen avulla tutkitaan yhden tai useamman selittävän muuttujan mahdollista vaikutusta (yhteyttä) selitettävään muuttujaan. Sen avulla voidaan pyrkiä vastaamaan esimerkiksi siihen, vaikuttaako koulutuksen pituus saadun palkan suuruuteen, ja jos vaikuttaa, niin kuinka voimakas tämä vaikutus on. Regressioanalyysin erityinen etu on, että siinä voidaan tutkia yhtä aikaa monen selittävän muuttujan vaikutusta selitettävään muuttujaan. Tällöin tulokset kertovat, mikä on yksittäisen selittävän muuttujan osuus silloin kun muiden vaikuttavien tekijöiden vaikutus selitettävään muuttujaan on otettu huomioon eli kontrolloitu.
ANOVA	varianssianalyysi, tilastollinen menetelmä
ANCOVA	varianssianalyysi, jossa kontrolloidaan jonkin tekijän vaikutus laittamalla se riippumattomaksi muuttujaksi
R ² change	Ilmaisee, miten paljon riippumattoman muuttujan lisääminen regressiomalliin muuttaa sitä, kuinka paljon malli selittää vaihtelua riippuvassa muuttujassa.
B: Beta coefficient	Ilmaisee, miten paljon riippumaton muuttuja muuttuu, kun riippuva muuttuja muuttuu. Jos B on negatiivinen, se tarkoittaa, että aina kun riippumaton muuttuja muuttuu yhden yksikön verran, riippuvan muuttujan arvo (kuten testipistemäärä yms.) vähenee B-arvon verran.
RCT: Randomized Controlled Trial	satunnaistettu kontrolloitu tutkimus